

Kim Castells

Parc Natural del Montseny

Reserva de la Biosfera

El Parc Natural del Montseny és situat a la Serralada Prelitoral Catalana, de la qual és el massís més enlairat. Ocupa una extensió de 31.063,94 hectàrees distribuïdes entre divuit municipis que pertanyen a tres comarques (Osona, la Selva i el Vallès Oriental).

Des del punt de vista orogràfic, el Montseny s'inicia a cotes de menys de 200 m al vessant oriental i s'enfila fins a poc més dels 1.700 m. El riu Tordera segmenta la muntanya en tres grans subunitats: a ponent el pla de la Calma i el puig Drau (1.344 m), al nord el cim del Matagalls (1.693 m), i a llevant el pic de les Agudes (1.706 m) i el turó de l'Home (1.707 m), cim culminant del massís.

El mosaic trencat que configura la diversitat d'ambients dóna una gran riquesa paisatgística i biològica al parc natural: serres, torrents, boscos, conreus i planes enlairades. La presència de l'home a la zona, des d'èpoques remotes, ha modelat un paisatge humanitzat que remarca encara més la diversitat de la muntanya.

El projecte d'ordenació del Parc Natural del Montseny, promogut per les diputacions de Barcelona i Girona, es basa en l'equilibri entre la conservació dels sistemes naturals i el patrimoni cultural, el desenvolupament socioeconòmic compatible i la regulació de l'ús públic, i en la voluntat d'un projecte participat pels municipis que en formen part i per les institucions i els col·lectius vinculats a aquest territori.

El Pla especial de protecció del medi natural i del paisatge del Parc Natural del Montseny va entrar en vigor el 31 de gener de 2009. Aquest pla especial substitueix el que es va aprovar els anys 1977 (província de Barcelona) i 1978 (província de Girona) i que, després de 30 anys de vigència, calia revisar per adequar-lo tant als canvis en els principis de protecció del medi natural com a les noves normes legals de caràcter ambiental, territorial i urbanístic, així com també a la realitat natural i social del Montseny. Aquest pla ha de ser una eina que faci del Montseny un territori viu i dinàmic, on la protecció del medi natural sigui compatible amb la qualitat de vida dels seus ciutadans i el gaudi dels visitants.

L'any 1978 la UNESCO va incloure el Montseny dins la Xarxa Mundial de Reserves de la Biosfera del programa MAB (Home i Biosfera).

Xarxa de Parcs Naturals

La Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona està formada per 12 espais naturals d'alt valor paisatgístic, ecològic i cultural.

Garanteix un equilibri territorial i ambiental als 100 municipis del seu àmbit geogràfic.

Abasta 102.059 hectàrees. Això representa el 22% del territori on viu el 70% de la població de Catalunya.

Planifica i gestiona els espais naturals i agraris mitjançant els plans especials, elaborats amb la participació de tots els agents implicats.

Protegeix els valors naturals, agrícoles, forestals, culturals i paisatgístics de cada parc.

Aposta per un equilibri entre la preservació dels parcs i el desenvolupament econòmic de la població.

Fomenta l'ús públic del patrimoni natural.

www.diba.cat/parcsn

Xarxa de Parcs Naturals
102.059 hectàrees d'espais naturals protegits

La Q és una certificació de qualitat en la gestió de l'ús públic, atorgada per l'Institut per a la Qualitat Turística Espanyola i promoguda per la Secretaria General de Turisme. S'hi poden adherir els establiments, públics i privats, del sector turístic -hotels, càmpings, allotjaments rurals- i també els espais naturals protegits. La Q de qualitat va ser concedida al Parc Natural del Montseny l'any 2004.

Direcció de Comunicació. Fotografia de la portada: Ifnaki Relanzón. Dipòsit Legal B.41090-2011 Imprès en paper ecològic

Parc Natural del Montseny
Reserva de la Biosfera

Benvinguts al parc!

Xarxa de Parcs Naturals

Parc del Castell de Montesquiu, Espai Natural de les Guilleries-Savassona, Parc Natural del Montseny, Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac, Parc del Montnegre i el Corredor, Parc de la Serralada Litoral, Parc de la Serralada de Marina, Parc Natural de la Serra de Collserola, Parc Agrari del Baix Llobregat, Parc d'Olièrdola, Parc del Garraf, Parc del Foix.

Diputació de Barcelona | Àrea de Territori i Sostenibilitat

Comte d'Urgell, 187
08036 Barcelona
Tel. 934 022 428
xarxaparc@idiba.cat
www.diba.cat/parcsn

Diputació de Barcelona

Diputació de Girona
221 municipis

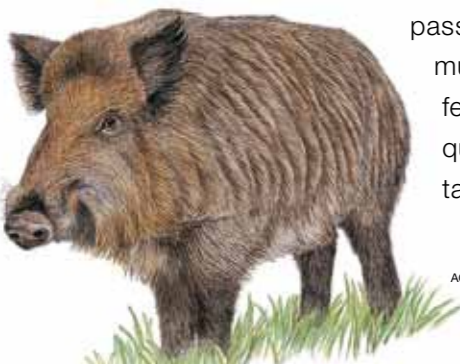

El medi físic

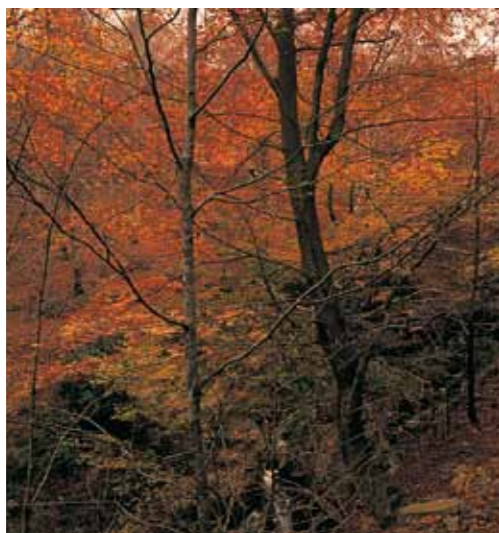
El Montseny, enlairat entre les planes del Vallès, Osona i la Selva, es presenta com un bloc muntanyós de perfil característic, altiu i visible des de molts indrets de Catalunya i conegut arreu per la bellesa dels seus paisatges.

L'especial orografia del terreny, les diferències altitudinals i la distància del mar en una latitud típicament mediterrània condicionen una diversitat climàtica notable. A grans trets es pot dir que, a mesura

que es guanya alçària, el clima passa de ser mediterrani a muntanyenc fred, amb diferents estadis intermedis que varien segons l'orientació dels vessants.

AGNÈS PERELLÓ

KIM CASTELLS

La vegetació

Les diferències d'humitat i temperatura expliquen la vegetació que es desenvolupa al Montseny. A manera d'estatges, i a mesura que es guanya alçària, es reproduïxen les formacions vegetals característiques de la Mediterrània a les parts baixes (alzinars, suredes i pinedes), de la muntanya mitjana plujosa més amunt (alzinar muntanyenc i rouredes), d'ambients centreeuropeus per sobre dels 1.000 m (fagedes i avetoses) i, fins i tot, d'ambients subalpins als cims (matollars i prats culminals).

La confluència d'aquests factors en un relleu abrupte, solcat de torrents i cingleres, produeix una extraordinària varietat d'hàbitats. Diferents espècies relictas troben en el Montseny l'últim racó on establir-se, fet que confereix un alt valor ecològic a aquestes contrades, amb la presència de destacables endemismes.

La fauna

El Montseny és un espai de refugi per a força espècies pròpies de contextos ambientals de més latitud (centreeuropees), que troben en el massís el límit meridional de la seva àrea de distribució a Catalunya.

El caràcter boscós del Montseny determina en gran manera la fauna que l'habita. A l'alzinar es troben el senglar, la guineu, la geneta i la rata cellarda entre els mamífers més coneguts; l'astor, el gaig i el pit-roig entre els ocells més comuns, i diverses espècies d'amfibis, rèptils i peixos. L'espècie més singular del parc és el tritó del Montseny, descoberta fa pocs anys i l'únic vertebrat endèmic del massís.

MEMGA

L'ocupació humana i el patrimoni

Les primeres proves de poblament al Montseny daten del paleolític, com ho testimonien diverses troballes a la riera de Breda, el Congost, el Brull, el Montseny i Sant Marçal. També hi ha megàlits de l'època neolítica a la serra de l'Arca i a les Pinedes, entre d'altres.

En el període ibèric s'ocupen els voltants del massís i es comencen a ocupar de manera estable alguns turons on s'aixequen fortificacions com ara les muralles del turó del Montgròs, al municipi del Brull, i els diferents assentaments fortificats: Montclús a Sant Esteve de Palautordera, Can Flequer a Samalús i la torre de la Mora a Sant Feliu de Buixalleu.

KIM CASTELLS

Del període romà daten construccions com ara la vil·la romana de Can Tarrés (la Garriga) i d'altres a les planes veïnes tot seguint la Via Augusta i la Via Ausa.

ARXIU XPN

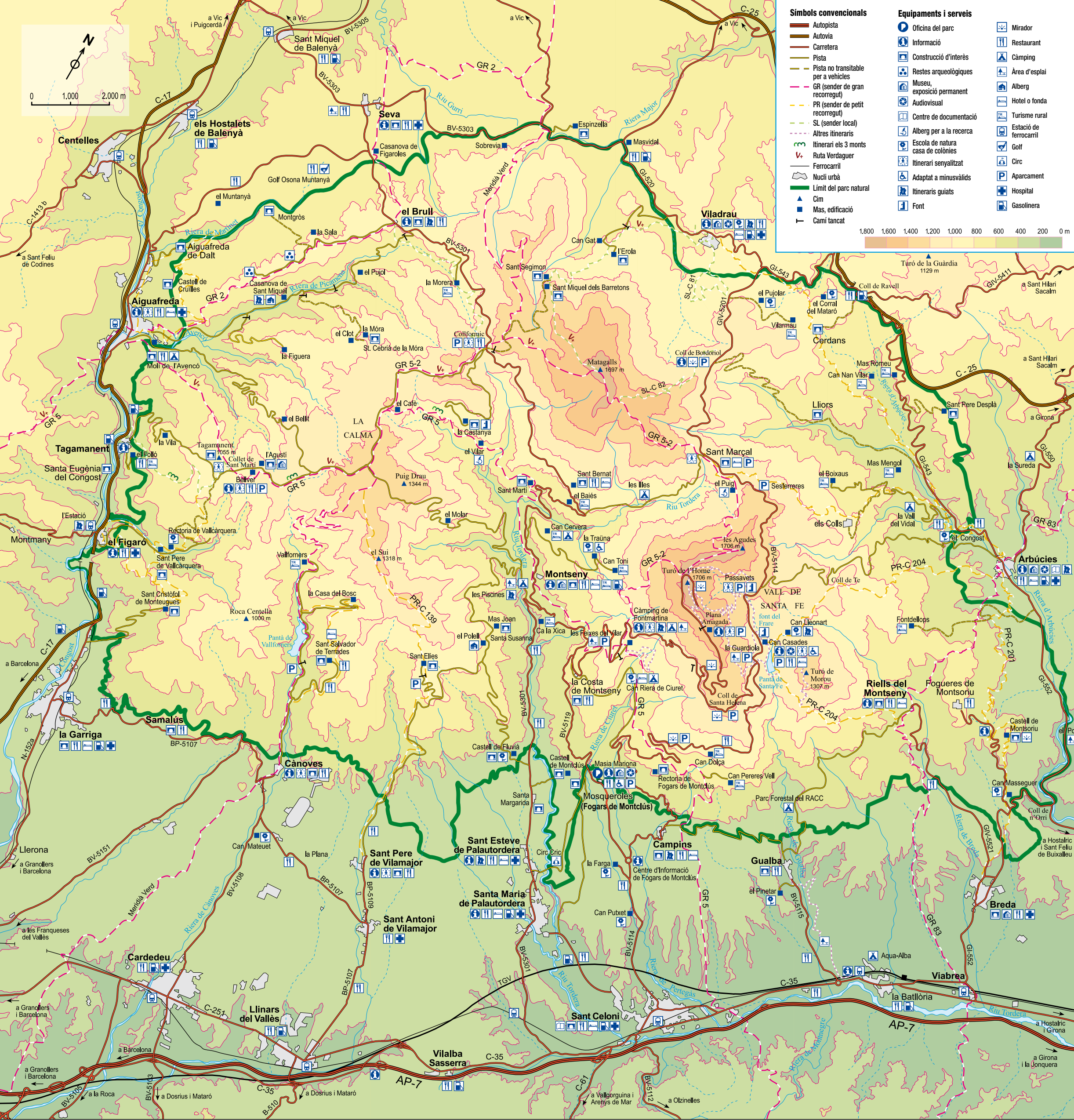
No és fins a l'edat mitjana que es generalitzen els establiments interiors de manera dispersa i s'intensifica l'explotació dels recursos naturals. D'aquest període daten bona part de les masies existents.

Aquest procés assoleix la seva màxima esplendor al segle XIX, moment a partir del qual s'inicia un lent despoblament.

Actualment, la regressió de les activitats agrícoles, forestals i ramaderes ha produït un canvi de les economies familiars. Altres activitats, fonamentalment de serveis, com ara el turisme rural, la restauració i l'hostaleria, complementen les rendes familiars i conviuen amb l'extensa cultura pagesa de la zona.

L'edat mitjana està molt ben representada amb mostres romàniques de l'arquitectura religiosa amb més d'una dotzena de petits temples de muntanya. Cal destacar l'església amb pintures preromàniques de Sant Pere Desplà (Arbúcies), i també les esglésies parroquials de Montseny i el Brull, o les de la Mora, Sant Marçal, Sant Cristòfol de la Castanya, Sant Martí de Montseny,

Aiguafreda de Dalt i Sant Cristòfol de Cerdans. També són prou importants les restes d'edificacions de caràcter militar, com ara els castells de Montsoriu (l'exemple més important d'arquitectura militar gòtica del país, segles X-XIV), de Montclús, de Fluvià, del Brull i de Cruïlles, i els masos fortificats del Bellver i la Sala. Hi ha també conjunts com ara el de Tagamanent, amb construccions dels períodes romànic i gòtic, i el de Sant Segimon, important eremitori del segle XVII.

Diputació de Girona Medi Ambient i Territori
 Pujada de Sant Martí, 5
 17004 Girona
 Tel. 972 185 000
 medi.ambient@ddgi.cat
 www.ddgi.cat

Diputació de Barcelona Àrea de Territori i Sostenibilitat
 Comte d'Urgell, 187, 3a pl.
 08036 Barcelona
 Tel. 934 022 428
 xarxaparcs@diba.cat
 www.diba.cat/parcsn

Recomanacions

112 emergències

- Respecteu les activitats agrícoles i ramaderes**, ja que són el mitjà de vida de molts habitants del parc.
- Utilitzeu la xarxa de pistes i camins senyalitzats**. Recordeu que la velocitat màxima és de 30 km/h. No és permesa la circulació de vehicles, bicicletes i cavalls fora de les carreteres i les pistes d'ús públic. No aparqueu davant de les cadenes que tanquen l'accés als camins.
- Gaudiu del parc tot respectant la diversitat del patrimoni natural i arquitectònic.**
- El Parc Natural del Montseny és un espai ideal per a la pràctica d'activitats i esports a l'aire lliure**. Per la vostra seguretat, preneu les precaucions adients a l'activitat que penseu realitzar.
- Respecteu la natura i la tranquil·litat de l'entorn**, especialment als llocs de nidificació. Cal evitar sorolls innecessaris.
- Les activitats de caça i pesca hi són regulades per llei**, i únicament són permeses als vedats de caça i de pesca existents.
- L'abandó d'animals de companyia i d'espècies exòtiques és una crueltat i està tipificat per la llei com a infracció.**
- Les castanyes**, a més de ser un recurs econòmic per als seus propietaris, constitueixen l'aliment de moltes espècies animals. Col·liu-ne amb moderació i amb l'autorització dels propietaris dels arbres.
- El boix grèvol (*Ilex aquifolium*) és un arbre escàs que proporciona refugi i aliment a moltes espècies d'animals**. És protegit per la llei, i és penalitzat fer recol·lecció tant de l'arbre com de les seves parts.
- Recordeu que és expressament prohibida la crema de branques i altres materials, el llançament de focs d'artifici, els focs a terra i les barbecues als terrenys forestals i a la franja de 500 m que els envolta** (excepte en el període de l'any en què la llei ho permet i amb autorització prèvia de l'òrgan competent).
- No llenceu les deixalles a qualsevol lloc**. Emporteu-vos a casa la brossa que genereu o llenceu-la als punts de recollida dels municipis del parc.
- No és permesa l'acampada lliure en cap de les seves modalitats, incloses les autocaravanes**. Si voleu acampar, us caldrà un permís; els ajuntaments us orientaran per obtenir-lo.
- Si col·liu bolets o herbes remeieres, no malmeteu el bosc utilitzant eines o excavant la terra.**

Activitats

Un dels objectius fonamentals del Parc Natural del Montseny és garantir i ordenar l'ús públic. En aquest sentit, des del seu inici, s'ha anat creant al parc tota una xarxa d'equipaments i serveis que abasten l'educació ambiental, la recerca, l'esport i el lleure.

Excursions

Des dels centres d'informació del parc natural, el visitant pot conèixer rutes, punts d'interès i altres dades útils per gaudir amb intensitat de la seva estada. Hi ha un servei cada diumenge de rutes guiades pel parc. A més a més, cal dir que el parc és travessat per tres senders de gran recorregut, senyalitzats sobre el terreny per marques blanques i vermelles: el GR 5, que al seu pas pel Montseny va des de Campins fins a Aiguafreda passant per Fontmartina, Montseny i el pla de la Calma, el GR 83, que passa per Riells i Arbúcies, i el GR 2, que passa per Seva, el Brull i Aiguafreda.

Serveis per al lleure

Per al lleure dels usuaris, el parc natural disposa d'una sèrie d'infraestructures i equipaments al llarg de la xarxa viària en els llocs més freqüentats. Audiovisuals i exposicions permanents donen informació més detallada del parc. A les carreteres que el travessen hi ha un seguit d'àrees d'aparcament i d'àrees d'esplai adaptades per al lleure del visitant, algunes de les quals tenen sanitaris, taules i aigua potable. Hi ha una àmplia oferta de serveis turístics a la muntanya. Per fer estades de més d'un dia el visitant disposa de càmpings, hotels i establiments de turisme rural.

Equipaments

- Oficina del Parc Natural del Montseny.** Masia Mariona, Fogars de Montclús. Horari: feiners, de 9 a 16 h. Exposició permanent: «L'Univers Patxol». Audiovisual: *L'home i el Montseny*. Tel. 938 475 102. p.montseny@diba.cat
- Centre d'Informació de Fogars de Montclús**. Exposició permanent: «El Montseny és una muntanya». Tel. 938 475 290. p.montseny.cifogars@diba.cat
- Centre d'Informació Can Casades**. Santa Fe de Montseny. Fogars de Montclús. Horari: de dilluns a diumenge, de 10 a 14 h i de 15 a 16.30 h. Audiovisuals: *Les quatre estacions al Montseny i L'home i el Montseny*. Tel. 938 475 113. p.montseny.casades@diba.cat
- Centre d'Informació de la Rectoria del Brull**. Visites guiades a les muralles ibèriques del turó de Montgròs. Exposició permanent. Tel. 938 840 692. p.montseny.brull@diba.cat
- Centre d'Informació de Sant Esteve de Palautordera**. Tel. 938 482 008. p.montseny.esteve@diba.cat
- Centre d'Informació de Montseny**. Exposicions permanents: «Les esquelles d'en Jaume» i «Un diàleg entre l'home i el territori». Tel. 938 473 137. p.montseny.casal@diba.cat
- Punt d'Informació del Molí de Ca l'Antic Figaró-Montmany**. Tel. 618 130 668. p.montseny.figaró@diba.cat
- Punt d'Informació d'Aiguafreda**. Tel. 938 440 154. p.montseny.aiguafre@diba.cat
- Punt d'Informació de Tagamanent**. Tel. 938 429 121. p.montseny.taga@diba.cat
- Parc Etnològic de Tagamanent Casa Museu l'Agustí**. Punt d'Informació del Bellver. Exposició permanent: «La ruta dels 3 monts». Visites guiades a l'Agustí. Servei de restaurant. Tel. 937 445 082. p.montseny.bellver@diba.cat info@lacialma.net www.lacialma.net
- Punt d'Informació de Seva**. Tel. 938 841 620. p.montseny.seva@diba.cat
- Punt d'Informació de Gualba**. Estació de Renfe La Batllòria. Tel. 630 876 189. trebalsocial@fundaciobaixmontseny.cat
- Punt d'Informació de Riells del Montseny**. p.montseny.riells@diba.cat
- Punt d'Informació de La Mongia**. Sant Pere de Vilamajor. Tel. 938 610 418. p.montseny.vilamajor@diba.cat
- Punt d'Informació de Cànoves i Samalús**. p.montseny.canoves@diba.cat
- Centre de Documentació del Parc Natural del Montseny. Secció Ciències Naturals. Museu de Granollers. Ciències Naturals. La Tela**. Tel. 938 709 651. p.montseny.cdtela@diba.cat
- Centre Cultural Europeu de la Natura**. C. Migdia, 1. Viladrau. Exposició permanent: «Espais temàtics de l'aigua i l'arbre». Tel. 938 848 035. ccon.viladrau@ddgi.cat p.montseny.viladrau@diba.cat
- Escola de Natura Can Lleonart**. Santa Fe de Montseny. Tel. 938 475 051. p.montseny.leonart@diba.cat
- Escola de Natura la Traïna**. Fogars de Montclús. Tel. 934 744 678. p.montseny.trauna@diba.cat
- Escola de Natura Rectoria de Vallcàrquera**. Figaró-Montmany. Tel. 938 429 361. p.montseny.vallcar@diba.cat
- Càmping de Fontmartina**. Fontmartina. Fogars de Montclús. Tel. 938 475 163. p.montseny.camping@diba.cat
- Residència casa de pagès La Morera**. El Brull. Tel. 938 840 477. p.montseny.morera@diba.cat
- Alberg de joventut Casanova de Sant Miquel**. Aiguafreda. Tel. 937 445 450 i 639 569 097. p.montseny.casanova@diba.cat
- Obrador de Can Gorgs**. Montseny. Tel. 938 473 238. p.montseny.cangorgs@diba.cat
- Alberg El Polell**. Sant Pere de Vilamajor. Tel. 937 445 036. p.montseny.polell@diba.cat

Accessos al parc

- Eixos viaris principals**: Autopista AP-7, Carretera C-17, Carretera C-25 (Eix Transversal), Carretera C-35
- Transport públic** www20.gencat.cat/portal/site/mobilitat
- Tren**: Línia CA2 Regional, Línia C2 de Rodalies (verd): estacions de Sant Celoni, Gualba, Riells i Viabrea-Breda, Línia C3 de Rodalies (vermella): estacions de la Garriga, Figaró, Sant Martí de Centelles, Centelles, Balenyà-els Hostalets, Balenyà-Tona-Seva.
- Autobús**: Sortida de Barcelona (Fabra i Puig) a les 9.30 h i arribada a Santa Fe de Montseny a les 11.40 h; té parades a Granollers i a Sant Celoni. Sortida de Santa Fe de Montseny a les 17.15 h i arribada a Barcelona a les 19.30 h (dissabtes no festius). Barcelona Bus, tel. 902 130 014 i 935 931 150. www.barcelonabus.com Hispano Hilariencia, tel. 972 245 012. www.hispanohilariencia.com